

Lainsäädäntötyöryhmä automaation lisäämiseksi viranomaisten neuvonnassa

OHJAUS: Tätä asettamispäätöksen pohjaa voit muokata tarpeen mukaan. Voit lisätä ja poistaa otsikoita asetettavan asian mukaisesti. Muistathan poistaa ohjaustekstit!

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän valmistelemaan tarvittavat lainsäädännön muutokset, jotta automaation käyttöä voidaan lisätä viranomaisten neuvonnassa.

Toimikausi

1.8.2025-30.6.2026

Tausta

Pääministeri Orpon hallitusohjelmassa on tavoitteena toteuttaa tarvittavat kansalliset lainsäädäntömuutokset, joilla uusia teknologioita ja digitalisaatiota voidaan hyödyntää täysimääräisesti julkishallinnon toiminnassa. Tavoitteeseen pääsemiseksi hallitusohjelmassa todetaan, että hallitus käynnistää julkisen hallinnon digitalisaatioon kytkeytyvän laajan lainsäädännön poikkihallinnollisen uudistusohjelman, jossa tunnistetaan ja kumotaan norminpurun hengessä digitalisaatiota estävät tai vaikeuttavat säädökset. Valtiovarainministeriö asetti Digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteiden purkamisen hankkeen (VM097:00/2024) kesäkuussa 2024 ajalle 15.8.2024-31.3.2027. Hankkeen tavoitteina on mm. kohdennetuin toimin sujuvoittaa digitalisaatioon liittyvä sääntelyä ja kehittää näin julkisen hallinnon toimijoiden mahdollisuuksia edistää tuottavuutta ja palveluiden käytettävyyttä.

Digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteiden purkamisen hankkeen ensimmäisessä vaiheessa pyrittiin tunnistamaan esimerkitapausten kautta muun muassa lainsäädäntöä, jota muuttamalla digitalisaation esteitä voitaisiin laajemminkin purkaa. Hankkeen ensimmäisen vaiheen yhtenä työpaketina oli automaation lisääminen neuvonnassa. Tämän työpaketin valmistelutyössä tunnistettiin palveluautomaation käyttöä viranomaisen neuvonnassa koskeva digitaalisten palveluiden tarjoamisesta annetun lain (306/2019, jatkossa digipalvelulaki) 6 a § säännöksenä, joka käytännössä sulkee pois automomisen teknologian, kuten tekoälyn, käytön viranomaisneuvonnan palveluautomaatiossa (ks. HE 145/2022 vp, s. 133). Hankkeen koordinaatioryhmä ehdotti väliraportissaan, että digipalvelulain 6 a §:n muuttamiseen tähtäävä säädösvalmistelu aloitettaisiin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.vm@gov.fi

Tavoitteet, tehtävät ja tuotokset

Tavoitteet: Hankkeen tavoitteena on valmistella hallitusohjelman linjausten mukaiset lainsäädännön muutosehdotukset, jotka mahdollistaisivat automaation lisäämisen digitaalisissa palveluissa annettavassa viranomaisneuvonnassa. Työryhmän tavoitteena on poistaa erityisesti digipalvelulain 6 a §:n muodostama este autonomisten teknologioiden hyödyntämiselle viranomaisneuvonnassa.

Tehtävät: Työryhmän tehtävänä on laatia hallituksen esityksen muotoon ehdotus niistä digipalvelulakiin ja mahdollisesti hallinnon yleislainsäädäntöön tarvittavista lainsäädäntötoimenpiteistä, joilla tehdään mahdolliseksi autonomisten teknologioiden hyödyntäminen viranomaisneuvonnan palveluautomaatiossa. Valmistelussa on erityisesti huomioitava hyvän hallinnon periaatteiden toteutumisen ja virkavastuun kohdentamisen varmistaminen sekä tietosuojaan liittyvät kysymykset.

Lainsäädäntötyöryhmän tehtävänä on lisäksi yhteistyössä toimialojensa erityislainsäädännöstä vastaavien ministeriöiden kanssa selvittää neuvonnassa käytettävän automaation lisäämisen kannalta keskeiset erityislainsäädännön muutostarpeet. Lainsäädäntötyöryhmä tulee tältä osin arvioida, miltä osin erityislainsäädännön muutosehdotuksia on mahdollista edistää digipalvelulakiin ja mahdollisesti hallinnon yleislainsäädäntöön ehdotettavien muutosten valmistelun yhteydessä.

Organisointi

Työryhmä työskentelee osana digitalisaation ja tiedon liikkuvuuden esteiden purkamisen hanketta. Työryhmän työtä seuraa ja tukee hankkeen koordinaatioryhmä. Työryhmän tulee valmistella sille asetetun tavoitteen saavuttamiseksi tarvittavat lainsäädännön muutosehdotukset hallituksen esityksen muotoon ja luovuttaa ehdotukset valtiovarainministeriölle siten, että hallituksen esitys on mahdollista käsitellä eduskunnassa vaalikauden aikana ja sääntely voisi tulla voimaan mahdollisimman pian, viimeistään vuoden 2027 alkupuolella.

Työryhmä voi tarvittaessa asettaa alatyöryhmiä.

Puheenjohtaja:

Neuvotteleva virkamies Antti Helin, valtiovarainministeriö

Varapuheenjohtaja:

Neuvotteleva virkamies Kaj Välimäki, valtiovarainministeriö

Muut jäsenet:

Erityisasiantuntija Merita Erkkilä, liikenne- ja viestintäministeriö

Erityisasiantuntija Mariia Suominen, oikeusministeriö (varajäsen lainsäädäntöneuvos Liisa Leppävirta)

Neuvotteleva virkamies Outi Äyräs-Blumberg, sosiaali- ja terveysministeriö (varajäsen lakimies Tuula Nousu)

Hallitusneuvos Miska Lautiainen, valtiovarainministeriö

Lainsäädäntöjohtaja Johanna Korpi, ympäristöministeriö (varajäsen tietohallintojohtaja Riitta Teiniranta)

Juristi Saara Vasarla, Kansaneläkelaitos

Johtava asiantuntija Susanna Metsälampi, Liikenne- ja viestintävirasto (varajäsen erityisasiantuntija Noora Riskilä)

Erityisasiantuntija Jani Juva, Verohallinto (varajäsen johtava asiantuntija Elena Vigren)

Juristi Oona Ojajärvi, Kuntaliitto

Lakiasiaainjohtaja Laura Klami, Tampereen kaupunki (varajäsen digitalisaatio ja tietohallinto -ryhmän johtaja Maria Nikkilä)

Juristi Rasmus Rantanen, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy (varajäsen erityisasiantuntija Hanna Menna)

Digipalvelujohtaja Tommi Kuukka, Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue

Valtiovarainministeriön JulkICT-osasto nimeää työryhmän sihteerin.

Työryhmän kokouksiin voidaan tarvittaessa kutsua kuultavaksi myös työryhmän ulkopuolisia asian-
tuntijoita.

Työryhmän kokoonpano on naisten ja miesten tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n 1 mo-
mentin mukainen.

Hankkeen jäsenten nimi- ja organisaatiotiedot sekä rooli ja toimikausi hankkeessa julkaistaan valtio-
neuvoston hankesivuilla hankkeen toimikauden ajaksi.

Kustannukset

Työryhmän työ tehdään virkatyönä eikä jäsenille makseta palkkioita. Kukin organisaatio vastaa jä-
sentensä mahdollisista matkakustannuksista. Muut kustannukset maksetaan valtiovarainministeriön
toimintamenomomentilta 28.01.01. Valtiovarainministeriö tekee erilliset päätökset mahdollisista han-
kinnoista ja päättää työryhmän pyynnön perusteella työryhmän tehtävänantoon liittyvien selvitysten
teettämisestä.

Kunta- ja alueministeri

Anna-Kaisa Ikonen

Tietohallintoneuvos, yksikön päällikkö

Katja Väänänen

Jakelu

VM JulkICT Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekkninen osasto, Maarit Huotari
VM JulkICT Julkisen hallinnon tieto- ja viestintätekkninen osasto, Jarkko Levasma
VM JulkICT Tietopolitiikka, Antti Helin
VM JulkICT Tietopolitiikka, Kaj Välimäki

Tiedoksi

Kunta- ja alueministerin erityisavustaja Minna Kurki
Tampereen kaupunki, Laura Klami
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy, Rasmus Rantanen
Kansaneläkelaitos, Saara Vasarla
YM Ympäristöministeriö, Johanna Korpi
Tampereen kaupunki, Maria Nikkilä
Verohallinto, Jani Juva

Verohallinto, Elena Vigren
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Susanna Metsälampi
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Noora Riskilä
OM DJO EU-oikeus ja tietosuoja, Liisa Leppävirta
OM DJO EU-oikeus ja tietosuoja, Mariia Suominen
STM OHO Digitalisaation ja tiedonhallinnan yksikkö, Outi Äyräs-Blumberg
VM VKO Hallintopolitiikkayksikkö, Miska Lautiainen
STM TUTO Bioteknologia ja lääkkeet -yksikkö, Tuula Nousu
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue, Tommi Kuukka
YM KOKO Tietohallinto, Riitta Teiniranta
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy, Hanna Menna
LVM TIO Datatalous- ja mediayksikkö, Merita Erkkilä

VN/12980/2025-VM-15

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: